

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

2. Vxor mala.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

mum admordit, & donum exitiale marito porrexit, omnium malorum iliadem in orbem invexit. Hinc illæ mortalium lacrimæ: hinc tot animarum naufragia, & commune exitium, nisi pro sacra anchora, aut contractæ navis tabula, relicta fuisset *pœnitentia*, & *spes* placandi Numinis.

II. (b) Ingeniosè hanc ipsam Pandoram ad mulierum arrogantiam & fraudes transferas. Malè viro! si uxori accedant dotes, nobilitas, census, forma, facundia; simul enim cum his Superbia limen subit & perfidia. Satyricus dentem stringit: Juven. Sat. 6.

Malo Venusinam (c) quàm te Cornelia, Mater
Grachorum, si cum magnis virtutibus adfers
Grande supercilium, & numeras in dote triumphos.

Idem ibidem caveri jubet à femina, plus æquo sapiente.

Non habeat matrona, tibi quæ juncta recumbit
Dicendi genus, aut curtum sermone rotato
Torqueat enthymema, nec historias sciat omnes.

Aut quæ

Committit vates, & comparat inde Maronem,
Atque alia parte in trutina suspendit Homerum.

De divitijs addit:

Nil non permittit mulier sibi, turpe putat nil,
Cum virides gemmas collo circumdedit, & cum
Auribus extensis magnos commisit elenchos.
Intolerabilius nihil est, quàm femina dives.

De insidioso Pandora munere supra audivimus Horatium. Quis nescit; primæ feminae pomum in quas miseras nos præcipitavit. Nimirum omnium ferè calamitatum autores mulieres viris extiterunt. Sive ament, sive oderint, timendæ sunt. Cum maximè blandiuntur, maximè insidiantur. Per illecebras sibi aditum faciunt ad nocendum.

timeo Danaos & dona ferentes.

Ait quidam apud Maronem 2. Æneid. Sed nulla peræque dona timenda ac muliebria. Primæ feminae donò, quod dixi, adhuc morimur. Nemo fidat; ubique Pandora pyxides suas ad fallendum instruunt. Quoties fit, ut adolescentes, ætate florentes, morbis incognitis, absumantur, quia munusculis amatorijs incautè capiuntur. Sic Medea misit Creusæ, uxori à Jafone superinductæ, scriniolum, è quo subito prorumpens

D 3

(b) *Vxor mala*, (c) *Pauperem & ignobilem ex Appulia*.

rumpens flamma, Creusam cum tota regia combussit. Sic Dejanira Herculi vestem, Nessi Centauri cruore infectam dono dedit, quâ ille indutâ, versus in furias, seipsum in monte Oeta concremavit. Sic Rosimunda Longobardorum regina, Helmigio, delicio suo, vinum & pestem in aureo poculo propinavit. Sic Fenella Kennethum Scotorum regem per occultas insidias occidit, dum statuat ei munere misit, pomum aureum manu tenentem; quod ubi manibus contigit, statim inde jaculis erumpentibus confossus est. Cardan. de rerum variet. lib. 12. c. 56. Verè Juvenalis:

veniunt à dote Sagittæ

Exitiales, lethifera, fatales. Epimetheus si sapuisset, suam Jovi Pandoram remisisset, ipse de pane, fidâque sibi conjugè circumspexisset. In quo tamen delirio nimium quàm multos imitatores habet, qui formæ & opulentia pellaciâ abrepti, pro Pandora Furiam, & mille pestes in thalamum inducunt; quibus, extremis in angustijs unica spes restat scindendi aliquando odiosi vinculi Parcarum forfice.

III. (c) Fuit prudentissimus Prometheus, ut ipsum nomen indicat, ἀπὸ τῆς προνοίας, à providentia sumptum. Qui quòd rudes & agrestes homines informavit ad humanitatem, dicitur finxisse hominem è luto; Et ignem coelo surripuisse, dum docuit artem, varia opera, ignis beneficio efficiendi. Vidit is Pandoram, sed non fidit speciosa ac blanda mulieri. Et quamvis (quod Poëtæ canunt, capillos ejus ornarent Charites auro fulgente, bina lumina scintillarint instar siderum: vultum Citherea rosis pinxerit: collum ebore induxerit: Pitho seu Suada favos per ora sparserit; non fidit tamen Prometheus, nec se falli passus est, illud sibi, quod postea Poëta retulit, occinens:

Plus aloës, quàm mellis habet. Juven. Sat. 6.

IV. (d) Meminimus supra proverbij: *Malò acceptò stultus sapit.* Videtur hoc, inquit, Chiliastes, ex Promethei & Epimethei fabula manasse, quando Pandora omnibus, formæ, cultûs, ingenij, linguæque dotibus cumulata, frustra sollicitatò Prometheo, (qui Græcis eum significat, cui prius quàm rem aggrediatur, suppetit consilium, nam προνοία est consilio malis imminentibus occurrere) Epimetheum ad aperiendam pyxidem induxit, cui juxta nominis etymon, re peracta, tum demum consilium in mentem venit. Enimverò nimis quàm multos hic albæ mentis homo fraterculos habet, tum maximè, quando in ducendis uxoribus tantum cortex aspicitur, nec attenditur, quæ caries intus in hunc lateat.

Plautus

(c) Prudentia (d) Praesertim in uxore ducenda.